

Torsdagen den 30 januari

Kl. 12.00–12.26
14.00–15.18

§ 1 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2024/25:347

Till riksdagen

Interpellation 2024/25:347 Ungdomskriminalitetsnämnder

av Gustaf Lantz (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 18 februari 2025.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 29 januari 2025

Socialdepartementet

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Enligt uppdrag

Johanna Mihaic

Expeditionschef

Interpellation 2024/25:352

Till riksdagen

Interpellation 2024/25:352 Ungdomskriminalitetsnämnder

av Mattias Vepsä (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 18 februari 2025.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 29 januari 2025

Socialdepartementet

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Enligt uppdrag

Johanna Mihaic

Expeditionschef

Interpellation 2024/25:353

Till riksdagen

Interpellation 2024/25:353 Konkurer i Stockholmsregionen

av Ingela Nylund Watz (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 25 februari 2025.

Svar på interpellation

§ 2 Svar på interpellation 2024/25:344 om god välfärd i hela landet

Anf. 1 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Herr talman! Eva Lindh har frågat civilministern hur han förklarar att särskilda resurser till gles- och landsbygdskommuner tas bort samt att service och närvaro minskar och hur han avser att agera för att säkerställa god välfärd och service i hela landet.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på interpellationen.

Regeringens mål är att hela Sverige ska fungera. Regeringen har ett tydligt landsbygdsfokus, och vi arbetar målmedvetet för att förbättra förutsättningarna för Sveriges landsbygder. Att det sker förändringar i hur politiken för landsbygderna är utformad innebär inte att regeringen släpper sitt fokus på att förbättra villkoren för att man ska kunna bo, leva och verka i hela landet.

Det särskilda tidsbegränsade statsbidrag som under sju års tid tilldelats 39 kommuner i Norrlands inland och vissa kommuner i Dalarna och Värmland som har särskilda utmaningar vad gäller företagsklimat och näringsliv avslutas nu enligt plan. Kommunerna har med hjälp av det tidsbegränsade statsbidraget ökat sin långsiktiga kapacitet att utveckla företagsklimatet i samverkan med näringslivet. Kommunerna har också förbättrat sitt arbete med andra kommuner och aktörer inom ramen för det regionala utvecklingsarbetet. Detta var också syftet med statsbidraget.

När det gäller Statens servicecenter har regeringen inom ramen för arbetet med budgetpropositionen för 2025 gjort en samlad bedömning av vilka möjligheter Statens servicecenter har att effektivisera sin verksamhet med servicekontor – detta utifrån bland annat vad Riksrevisionen pekade på i sin granskning av verksamheten, hur utvecklingen sett ut vad gäller antalet besök och hur anslagsnivån förändrats över tid.

God välfärd, statlig närvaro och tillgång till både offentlig och privat service i hela landet är viktigt för att hela Sverige ska fungera. Regeringen har i Polismyndighetens regleringsbrev för 2025 angett att myndigheten ska förstärka arbetet med en lokalt synlig och trygghetsskapande polis och en god service till medborgarna. Vi har också under 2023 och 2024 satsat 300 miljoner kronor för att stärka vården på landsbygderna, en satsning som fortsätter under 2025. Regeringen har också beviljat Norra sjukvårdsregionförbundet medel för åren 2019–2025 för det pågående projektet ”Samordnad utveckling för god och nära vård i glesbygdsperspektiv” – ett gemensamt projekt mellan 15 kommuner och 4 regioner i norra Sverige.

Trots att statens budgetar för 2023 och 2024 behövde vara återhållsamma för att bekämpa inflationen har regeringen under dessa år föreslagit förstärkningar av de generella statsbidragen till kommunsektorn med sammanlagt 16 miljarder kronor. Förstärkningarna har varit permanenta och fortsätter därmed att stärka kommunsektorns ekonomi 2025 och framåt.

Flygskatten avskaffas den 1 juli i år efter regeringens förslag i budgetpropositionen för 2025, något som förbättrar möjligheterna att behålla mindre flygplatser och de flyglinjer som är viktiga för näringsliv och boende i hela landet. Det statliga bidraget för driftsstöd till icke-statliga flygplatser runt om i landet har dessutom fördubblats från och med 2024.

Regeringen har föreslagit en ny reduktionsplikt där de höjda inblandningsnivåerna kombineras med förändrade skattenivåer för att motverka en höjning av priset på drivmedel. Sammantaget är detta något som särskilt gynnar boende på våra landsbygder som ofta har längre sträckor att köra och sämre tillgång till kollektivtrafik.

Vi föreslår i budgetpropositionen också att en elbilspremie riktad till grupper i behov av stöd, exempelvis i glesbygd, införs, förutsatt kommissionens godkännande. Stödet beräknas omfatta 800 miljoner kronor årligen, där 75 procent finansieras av EU:s sociala klimatfond.

Efter regeringens förslag i budgetpropositionen för 2025 har medel avsatts för ett incitament till kommuner med vindkraftsetableringar. I sin helhet motsvarar ersättningen i huvudsak fastighetsskatten för vindkraftsanläggningar och kommer till stor del att betalas ut till landsbygdskommuner. Den närmare utformningen av incitamentet bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Jag vill även nämna att den parlamentariska Utjämningskommittén i sitt slutbetänkande (SOU 2024:50) har lämnat förslag som bland annat tar hänsyn till och värnar gles- och landsbygdskommuner. Kommitténs förslag har remitterats och bereds nu inom Regeringskansliet.

Avslutningsvis vill jag nämna att regeringen har tillsatt en utredning för att se över den framtida regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken (dir. 2024:69). Erfarenheter från tidigare satsningar kommer att tas till vara i utredningen. Ett slutbetänkande ska lämnas senast den 1 juni 2026.

Anf. 2 EVA LINDH (S):

Herr talman! Jag vill börja med att ge en bakgrund till varför jag har lämnat in den här interpellationen, för jag tror att statsrådet kan ha undrat. Vi hade ju en debatt ganska nyligen. Regeringen hade i sin budget beslutat att dra in resurser som skulle gå särskilt till välfärden i småkommuner på landsbygden. Då var min utgångspunkt att jag skulle ställa frågor om det.

Jag hade ställt också den interpellationen till civilministern, men jag hänvisades till landsbygdsministern. Då sa han att han inte hade några svar. Sedan skrev jag en ny interpellation, för jag ville ha svar från civilministern. Då hänvisades jag också till landsbygdsministern.

Vän av ordning kan säga att det kan vara jag som har formulerat mig väldigt illa eftersom det blev så här. Men jag tänker att jag ska ta tillfället i akt att diskutera dessa väldigt viktiga frågor, som jag också brinner för, som handlar om förutsättningarna för att leva i hela landet.

Jag ville bara ge den bakgrunden. Nu har jag lämnat in en ny för att försöka få svar på just den frågan.

Landsbygdsministern sa förra gången att han inte riktigt hade svar utan hänvisade till civilministern. Därför ska jag inte pusha för mycket när det gäller detta. Jag tänker att vi kan prata om landsbygdsfrågor som en helhet.

Jag ber om ursäkt för den långa inledningen om detta.

Alla kommuner och regioner får nog otillräckliga resurser till välfärden. Det är min bestämda mening att de neddragningar som nu sker i sjukvården, äldreomsorgen och skolan inte hade behövt ske om regeringen hade gjort mer satsningar på kommuner och regioner för den välfärd som de flesta tycker är väldigt viktig.

Detta drabbar särskilt gles- och landsbygdskommunerna – på flera sätt. Vi vet att de ofta har väldigt tuffa utmaningar, med allt vad det innebär. Det var också därför som den tidigare, socialdemokratiskt ledda, regeringen beslutade att avsätta särskilda resurser till gles- och landsbygd och de kommuner som är mindre – eftersom man vet att de har de här utmaningarna.

Nu tar regeringen bort dem i denna budget. Man tar också bort en del resurser som landsbygdsministern har tagit upp. Detta bekymrar mig och många andra väldigt mycket. Därför är jag tacksam för att landsbygdsministern faktiskt har gett ett väldigt uttömmande svar på det som åtminstone landsbygdsministern tolkade som min fråga, även om den också handlade om andra saker.

Det här är viktigt. Då vill jag bara säga några saker som en reaktion på det svar som landsbygdsministern har gett.

Den budget som regeringen har lagt fram kommer att innebära att vart fjärde servicekontor kommer att läggas ned. Det är bekymmersamt för många kommuner. Det som också påverkar detta är att regeringen har lämnat över beslutsfattandet om vilka servicekontor som ska finnas kvar till tjänstepersoner. Det innebär att man inte längre styr efter behov, alltså var servicekontoren behövs mest.

Jag vill fråga varför man valde att ta bort de särskilda resurserna till välfärden, för det påverkar mycket. Jag vill också fråga om Utjämningskommittén som landsbygdsministern nämnde. Varför kommer man inte fram med ett besked och en proposition?

Anf. 3 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Herr talman! Som Eva Lindh nämner har vi haft den här diskussionen tidigare, och jag har absolut inga problem att diskutera dessa oerhört viktiga frågor igen.

Jag tycker också att det är intressant att sätta landsbygdspolitiken i olika politiska perspektiv. I mitt initiala svar redogjorde jag för ganska omfattande satsningar som jag är stolt över att vi har kunnat prioritera, inte minst att vi generellt har förstärkt kommunernas och regionernas ekonomi med väldigt stora resurser, sett till budgetutrymmet.

Detta var absolut nödvändigt mot bakgrund av den situation som Sverige befann sig i med ett oerhört högt inflationstryck med en ganska omfattande påverkan både i den kommunala och i den privata ekonomin och kanske extra mycket i kommuner och regioner med stora pensionsåtaganden, där stora pengar helt enkelt räknas upp utan att gå till den direkta verksamheten på skolor, förskolor, sjukhus och så vidare. Ett oerhört

viktigt arbete för att stärka kommunernas ekonomi har därför varit att göra så mycket vi har kunnat för att bekämpa inflationen. Jag tror att vi båda ser dessa orsakssamband och är helt överens i sak.

Sedan är det också skillnad när det gäller vad vi väljer att prioritera. Budgetering är alltid en prioriteringsfråga. Vi har velat driva på reformer som stärker företagande och som ger mer livskraftiga företag, både på skattesidan och genom andra reformer. Jag tror att avskaffandet av flygskatten kommer att vara viktig för stora delar av landet, och jag tror även att det ökade stödet till regionala flygplatser, vilket som sagt har fördubblats, kommer att vara viktigt.

När man pratar om landsbygdspolitik får man heller aldrig glömma det många gånger viktigaste företagandet på landsbygden, nämligen jordbruket, och vi har i den här budgeten klarat av att prioritera fram 746 miljoner ytterligare till stöd för dessa så viktiga jordbruksföretag.

En mjölkgård på landet sysselsätter inte bara dem som jobbar direkt på gården och förser oss med livsnödvändiga livsmedel utan även många andra personer och företag runt om. Att vi har ett starkt jordbruk är oerhört viktigt för utvecklingen på våra svenska landsbygder.

Om det går bra för företagen och man kan leva på sin verksamhet på landet skapar det också utrymme för den där lilla butiken som man så gärna vill ha kvar, och det skapar utrymme för att man ska ha ett underlag för att kunna ha skolan kvar.

Här tror jag helt ärligt att socialdemokrater och kristdemokrater har olika syn på vad som ska vara drivkraften. Från socialdemokratiskt håll hamnar man oftare i bidrag och stöd medan jag ofta försöker hitta lättnader och regelförenklingar så att människors egen drivkraft, utan statliga pekpinar, kan få vara det som utvecklar områdena.

Jag återkommer till servicecentren i mitt nästa inlägg.

Anf. 4 EVA LINDH (S):

Herr talman! Som socialdemokrat brinner jag för att hela landet ska leva och inte bara vissa delar, och därför tycker jag att det är ganska upprörande att rätt mycket av regeringens politik inte riktar sig till människor som bor och lever på landsbygden. Den stora satsningen som regeringen tycker sig ha råd med är ju att göra enormt stora skattesänkningar riktade till dem som redan har. Det handlar om prioriteringar, precis som statsrådet är inne på. Till vad prioriterar vi pengarna?

Jag tycker att det är lite beklagligt att inflationen återkommer som förklaring varje gång vi pratar om regeringens satsningar. Vi är helt överens om att det var en väldigt viktig insats. Vi måste bekämpa inflationen. Men de flesta ekonomer är också eniga om att inflationen inte riskerar att drivas på för att man satsar på välfärden. Vi socialdemokrater har därför fortsatt att prioritera välfärden hela vägen, och det kommer vi också att fortsätta att göra.

Statsrådet säger att man tillsatte en del generella statsbidrag. Men det är ju noll kronor mer i generella statsbidrag för nästa år. Vilka drabbar det? Det drabbar välfärden. När man underprioriterar välfärden – och det är min absoluta mening att man underprioriterar och underfinansierar välfärden – och dessutom tar bort pengar som är särskilt riktade till mindre kommuner blir effekten att en undersköterska som jobbar i äldreården i en mindre kommun får springa ännu snabbare än övriga. Man kommer inte att klara

Prot. 2024/25:65
30 januari

Svar på interpellation

av att göra de insatser som man är där för att göra. De som jobbar inom äldreomsorgen vill ju göra ett gott jobb och ge en god omsorg till de äldre.

Det är så märkligt att man inte prioriterar den undersköterska som jobbar i en mindre kommun utan i stället prioriterar de rika, framför allt i storstadsområden. Då ekar allt tal om hjärtlandet lite tomt.

När det gäller övriga satsningar nämner statsrådet att man har 300 miljoner för att stärka sjukvården i glesbygd. Det kanske man har, men om man tar bort mycket av grundbemanningen och försätter sjukvården i en kris, som vi har på många håll i landet, blir det ju som att sätta på ett plåster. Om man försätter sjukvården i en stor brist på pengar och lägger till lite på ett annat sätt förbättras ju inte sjukvården av det.

Jag håller vidare inte med om att vi inte skulle prioritera näringsliv och företagande. Det är otroligt viktigt också för oss socialdemokrater. Vi vet att en ökad tillväxt och människor i jobb är grunden för att vi ska få in medel för att kunna stärka välfärden och göra det som vi verkligen vill.

Detta var också ett av skälen till att vi tillsatte de resurser som har gett goda effekter och som statsrådet också nämner i sitt svar. Därför är det förvånande att man tar bort de insatser som man ändå hänvisar till har gett effekt i form av bättre företagande i samverkan med näringslivet.

Anf. 5 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Herr talman! Jag tvivlar inte på att vi båda brinner för att hela Sverige ska fungera bättre. Det jag försökte beskriva var att det beroende på ideologi finns olika vägar till det målet. Jag tror att de flesta kan se, generellt sett, att det skiljer sig åt om det är en socialdemokratisk eller en borgerlig regering. Jag tror mer på näringslivets drivkraft och att underlätta i form av skattelättnader och så vidare.

Det kan också vara värt att påminna om att även Socialdemokraterna en gång hade principen att människor ska få behålla hälften av sin lön. Det var något som man stod upp för ganska hårt. Så har det inte varit på ganska länge, och så är det inte nu heller. Som statsministern ofta säger är det ett mål att människor som arbetar ska få behålla hälften av sin lön, och det är ett mål som även jag står bakom.

Vad gäller servicekontoren har jag förstått det som att Statens servicecenter har tagit kontakt med berörda kommuner och länsstyrelser om de sex utpekade orter som är aktuella för avveckling. Myndigheten har analyserat konsekvenserna utifrån sitt perspektiv och vill nu samråda med berörda aktörer om den fortsatta processen.

Servicekontoren har byggts ut, men antalet besök har inte ökat i samma utsträckning. Mycket beror på att allt fler använder myndigheters digitala tjänster. Mot den bakgrunden behöver verksamheten anpassas och effektiviseras. Men jag kan, vill och bör inte föregripa myndighetens arbete i de här frågorna utan hänvisar till Statens servicecenter under tiden arbetet pågår.

Eva Lindh säger att Socialdemokraterna absolut står bakom näringslivet. Det tror jag säkert, men i praktiken när det gäller landsbygdsföretagande, exempelvis jordbruk, har de inte utnyttjat de politiska möjligheterna när det har gjorts så kallade valutaförändringar och ändringar i valutaförordningen. Vad gäller EU-medlen vi tar hem i och med att jordbrukspolitiken är EU-gemensam har Socialdemokraterna inte sett till att de gått till jordbruksföretagarna. De har gått till annat i statens budget. Det har reger-

ingen ändrat på. Vi ser nu till – genom att inte minska den svenska medfinansieringen – att de pengar som kommer utifrån att valutan förändrats hamnar där de faktiskt hör hemma. Drygt tre kvarts miljard kommer att göra skillnad för jordbrukare. Man kommer att våga göra mer investeringar.

Jag tror att bland annat den förändrade politiska inställningen gentemot jordbruk och lantbruksföretagare också har gjort att man nu för första gången på väldigt länge har en framtidstro och optimism i lantbrukarkretsen. Det finns en framtidstro inom alla produktionsgrenar. Det var länge sedan det såg ut så, och jag är övertygad om att när investeringar kommer och vi får fler mjölkkor runt om i vårt vackra land kommer det också att märkas vad gäller sysselsättning och i förlängningen service på landsbygden.

Anf. 6 EVA LINDH (S):

Herr talman! Jag tycker också att mjölkkor, jordbruk och annat är väldigt viktiga näringsgrenar, och jag tycker verkligen att vi behöver satsa på företagande på landsbygden. Det är en mycket viktig del i att få landsbygden att fortsätta leva – och inte bara leva, utan utvecklas.

Jag brinner också för det andra, det vill säga det som är viktigt för oss alla. Det ska finnas en fungerande äldreomsorg, skola och välfärd även för de människor som bor i mindre kommuner i glesbygden och på landsbygden. Därför har vi föreslagit ett kraftfullt glesbygds- och landsbygdspaket i vår budgetmotion. Vi vill se till helheten och att det ska vara möjligt och gå bra att leva på landsbygden.

Det här handlar om prioriteringar. Jag tycker därför att det är väldigt upprörande att se att förutsättningarna för att bedriva välfärd och driva företag är dåliga på landsbygden samtidigt som regeringen lägger enorma skattesänkningar på människor som redan har det gott ställt och som framför allt bor i storstadsområden. Det är signalpolitik när regeringen prioriterar det, eller hur? Vi som står här och debatterar i dag får ju ganska stora skattesänkningar varje månad. De som har låg lön får däremot en väldigt liten skattesänkning. Det menar jag är orättvist.

Jag tycker att vi gemensamt behöver komma överens där vi kan komma överens för att förbättra förutsättningarna, men jag kommer att fortsätta kämpa för bra förutsättningar för att man ska kunna leva och utvecklas i hela Sverige.

Anf. 7 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Herr talman! Förutsättningarna och möjligheterna på landsbygden ser olika ut i olika delar av landet, och därför krävs många olika insatser inom flera politikområden.

Eva Lindh och jag tycks dela målsättningen att hela Sverige ska fungera. Vi delar även uppfattningen att man behöver stärka förutsättningarna för dem som bor och verkar på landsbygden. Det är mycket bra. Däremot är vi inte helt överens om vägen dit, och det finns garanterat också ideologiska skäl till det.

Regeringen fokuserar på att förenkla vardagen för både företag och människor på landsbygden genom att göra regelförenklningar och ge mer utrymme i hushållens ekonomi. Socialdemokraterna säger däremot oftast nej till sänkt skatt på drivmedel, nej till sänkt inkomstskatt och nej till sänkt

skatt på sparande. I stället vill de införa mer bidrag, mer byråkrati och mindre egenmakt. Det tror inte jag är lösningen för en mer levande landsbygd.

Jag återkommer gärna och fortsätter diskutera de här viktiga frågorna, för landsbygden är oerhört central för att hela Sverige ska funka.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 12.26 på förslag av förste vice talmannen att ajournera sammanträdet till kl. 14.00, då frågestunden skulle börja.

Återupptaget sammanträde

Sammanträdet återupptogs kl. 14.00.

§ 3 Frågestund

Anf. 8 TALMANNEN:

Jag vill hälsa statsråden välkomna. Frågor besvaras i dag av statsrådet Lotta Edholm, socialminister Jakob Forssmed, statsrådet Paulina Brandberg och statsrådet Andreas Carlson.

En fråga ska vara av övergripande och allmänpolitiskt slag eller avse ett ämne som faller inom statsrådets ansvarsområde och rör dennes tjänsteutövning. Frågan ska därmed inte avse till exempel förhållanden inom politiska partier. Statsrådet Lotta Edholm besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde.

Regleringar av skolan

Anf. 9 ÅSA WESTLUND (S):

Herr talman! I svensk skola ser vi för många stökiga klassrum, lärare som inte hinner förbereda undervisningen och många elever som inte får det stöd de behöver. Var fjärde elev lämnar grundskolan utan fullständiga betyg. Det har blivit alltmer avgörande vilka föräldrar du har fötts av när det gäller om du ska klara skolan eller inte.

Så här kan vi inte ha det. Samhället måste kliva fram och ta ansvar för att alla elever i Sverige ska få en bra skolgång. Staten måste reglera det som är absolut viktigast i svensk skola: personaltäthet, lärartäthet, klassstorlekar och tillgång till elevhälsan. Staten måste också ta ett större finansieringsansvar för svensk skola och såklart förbjuda vinstjakten i svensk skola.

Vi socialdemokrater har omprövat vår politik. Vi måste göra det som krävs för att uppnå en jämlik kunskapsskola i Sverige igen.

Min fråga är: Är regeringen beredd att införa regleringar av lärartätheten, öka statens ansvar för finansieringen av skolan och förbjuda vinstdrivande skolor?

Prot. 2024/25:65
30 januari

Frågestund

Anf. 10 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Jag tackar för frågan. Jag välkomnar verkligen att Socialdemokraterna nu har gjort en kovändning i skolpolitiken. Vi måste se till att svensk skola regleras mer på de områden som Åsa Westlund nämner.

Jag har åtminstone tolv olika utredningar på mitt bord. I stort sett alla handlar om att öka regleringen av svensk skola. Vi har en skola som inte är likvärdig. Kommunerna satsar oerhört olika mycket pengar på skolan. Det skiljer 70 000 kronor per elev och år mellan den kommun som satsar mest och den kommun som satsar minst på skolan. Vi måste göra någonting åt detta, och det är bråttom. Därför ser jag fram emot de utredningar som kommer att läggas fram här under våren.

Anf. 11 ÅSA WESTLUND (S):

Herr talman! Jag tackar statsrådet för svaret. Kan jag uppfatta det som att regeringen verkligen är beredd att lägga fram förslag om att införa regleringar av lärartäthet, personaltäthet, klasstorlekar och tillgång till elevhälsa för alla skolor i Sverige? Är man också beredd att införa en ökad statlig finansiering och få bort vinst i skolan? Jag uppfattade ändå att statsrådet svarade att man är beredd att göra åtminstone den första delen, men jag vill gärna ha ett tydligt svar igen för att få riktig klarhet i den frågan.

Anf. 12 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Ja, vi gör regleringar på alla de områden som Åsa Westlund nu nämner. Vi har en stor friskoleutredning som sitter. Vi har en utredning om en nationell skolpengsnorm som kommunerna inte kommer att kunna gå under. I går tog jag emot en utredning om trygghet och studiero i skolan. Det pågår ett mycket omfattande arbete på det här området, och jag är verkligen glad att också Socialdemokraterna har vaknat ur sin slummer.

(Applåder)

Migrationsverket och våldet i skolan

Anf. 13 PATRICK RESLOW (SD):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Lotta Edholm.

Efter vad vi har sett i medierna har regeringen bjudit in företrädare för myndigheter, fackförbund och arbetsgivarorganisationer för att få bukt med våldet i skolan. Enligt regeringen är ett gott samarbete över myndighetsgränserna en viktig beståndsdel i det arbetet.

Vi sverigedemokrater instämmer såklart i att det är viktigt att med kraftfulla medel få ett slut på våldet i skolan. Samtidigt ställer vi oss frågande till att Migrationsverket inte finns med bland de myndigheter som nu kallas till möte, enligt det pressmeddelande som skickats ut, trots att vi vet att det är i områden med extremt hög andel invandrare som problemen är som värst.

Min fråga till statsrådet är: Varför finns inte Migrationsverket med bland de listade myndigheter som statsrådet nu bjuder in till samtal kring våldet i skolan?

Anf. 14 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Våldet, trakasserierna och hoten har nått nya nivåer i svensk skola. Det har vi sett många exempel på de senaste veckorna. Detta är naturligtvis helt oacceptabelt. För att vi ska komma till rätta med det behövs det en rad olika lagändringar. Jag tog i går emot en utredning kring detta. Men det behövs också en bättre samverkan mellan myndigheter.

Jag har bjudit in myndigheter, de fackföreningar som har medlemmar på skolor och även SKR. Det handlar om de myndigheter som kan påverka detta, till exempel Polismyndigheten och Arbetsmiljöverket. Syftet är att höra vad de som myndigheter kan göra för att stävja detta och vilka idéer de har om åtgärder som regeringen kan vidta för att stävja detta och få till lugn och ro i våra klassrum.

Anf. 15 PATRICK RESLOW (SD):

Herr talman! Det är bra, vill jag understryka, att regeringen tar tag i skolans ordningsproblem. Vi ger fullt stöd till detta. Men när vi ser att elever i unga åldrar rekryteras till kriminella gäng som ofta är knutna till invandrartäta områden, ser inte statsrådet då en poäng med att låta Migrationsverket vara en del av arbetet? Kan inte ett samarbete mellan exempelvis skolan, Migrationsverket och Polismyndigheten vara effektivt i det arbetet?

Anf. 16 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Det här mötet handlar framför allt om hur vi ska få lugn och ro i våra klassrum och hur vi ska stävja våld och trakasserier som riktar sig mot personal. Det handlar inte först och främst om gängkriminalitet. Naturligtvis kan det finnas ett samband, men det är inte givet att det gör det. Migrationsverket jobbar ju inte i våra skolor på samma sätt som till exempel polis och socialtjänst gör.

Svenska skolföretags donationer till republikanska politiker

Anf. 17 DANIEL RIAZAT (V):

Herr talman! Jag skulle vilja ställa en fråga till skolminister Lotta Edholm.

Sedan den högnationalistiske presidentkandidaten Donald Trump blev vald till USA:s president har det framkommit uppgifter om donatorer till de republikanska kampanjerna och till Donald Trumps presidentinstallation. Bland annat har det framkommit att svenska företag har varit flitiga med att donera pengar, inte minst företag som äger svenska friskolor.

Visserligen har Sverige världens mest extrema friskolesystem, men jag skulle vilja veta vad skolminister Lotta Edholm tycker om det faktum att exempelvis grundarna till Internationella Engelska Skolan de senaste åren har varit med och donerat miljontals kronor till republikanernas kampanjer. Jag skulle vilja veta vad Lotta Edholm tycker om att Wallenberg-

koncernen, som är delägare i en rad svenska friskolor, också har varit med och donerat miljonbelopp. Är det lämpligt, tycker skolministern?

Prot. 2024/25:65
30 januari

Anf. 18 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Vad jag tycker är skäligen ointressant. Hur den amerikanska valkampanjen finansieras, oavsett vart pengarna går, måste vara en fråga för amerikansk lagstiftning och en fråga för dem som väljer att donera pengar. Jag har inga särskilda synpunkter på detta, annat än att skolpengen i Sverige naturligtvis ska gå till skolan.

Det är just denna fråga som regeringen arbetar med genom två stora utredningar om friskolornas finansiering och hur vi ska ta bort vinstintresset som en drivkraft i svensk skola.

Anf. 19 DANIEL RIAZAT (V):

Herr talman! Jag blir bekymrad. Kan skolministern garantera att svenska skattebetalares pengar som har gått till skolpeng avsedda att finansiera skola, elevhälsa och en bra utbildning för barn i Sverige inte har gått via ägarna för Internationella Engelska Skolan och Wallenbergkoncernen, eller andra ägare, till den amerikanska presidentkampanjen?

Hur pengarna har kommit presidentkampanjerna till del är inte bara en fråga för USA. Vi vet att dessa människor äger friskolor i Sverige, och det är din skyldighet som skolminister att se allvarligt på detta.

Anf. 20 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Jag har många gånger i talarstolen sagt att svensk skola behöver regleras betydligt mer. Vi har haft alldeles för stora frihetsgrader. Skolor har varit för dåliga, och det finns stora skillnader i hur finansieringen av svensk skola går till.

Dessa frågor tar vi nu itu med genom dels den stora friskoleutredningen, dels utredningen om bland annat nationell skolpeng. Självklart ska pengar till skolan också gå till skolan.

(Applåder)

Fler behöriga lärare

Anf. 21 NIELS PAARUP-PETERSEN (C):

Herr talman! Även min fråga går till Lotta Edholm.

Det är mycket fokus på stöket och våldet i svensk skola just nu, och det är bra att det är fokus på problemet.

I går kom en mycket bra utredning, och det finns många saker där som är värda att ta vidare. Men allt detta handlar i stort sett bara om vad som händer efter att det har gått fel. Om vi ska lyckas måste vi titta på vad som ska göras för att det inte ska gå fel.

Vi vill reglera planeringstiden och sätta ett maxtal på 25 elever per klassrum, men vi vill också garantera att det faktiskt finns behöriga lärare i de svenska klassrummen. Det är där grunden för att skapa en bra kultur och struktur för eleverna börjar. Vi vill garantera att alla huvudmän som anställer behöriga lärare får mer pengar än de som inte gör det. Vi vill också säkra att det är utbildningskrav på alla obehöriga lärare så att det blir en rörelse från obehöriga till behöriga lärare.

Är skolministern intresserad av att följa Centerpartiets förslag på dessa områden?

Anf. 22 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Jag tackar för den viktiga frågan.

Vi behöver inte följa Centerpartiets idéer på området eftersom regeringen redan jobbar med dem. Det är ett missförstånd om man tror att utredningen som presenterades i går främst handlar om vad man gör efteråt när något har gått fel. Jag skulle säga att utredningen främst handlar om det förebyggande arbetet i klassrummet med hjälp av tydliga regelverk, till exempel att det är läraren som bestämmer vad som sker i klassrummet och hur omplaceringar ska hanteras, och så vidare.

Allt detta främjar naturligtvis en god arbetsmiljö. Men för att detta ska ske måste det också finnas väl utbildade lärare. Där har en utredning presenterat ett förslag på en helt ny lärarutbildning.

Anf. 23 NIELS PAARUP-PETERSEN (C):

Herr talman! Jag konstaterar att vi är överens om att det ska vara ordning och att det i och med den framlagda utredningen tas bra steg. Men att kräva betyget C för att komma in på utbildningen gör inget åt de tusentals obehöriga lärare som redan finns och inte heller för att öka attraktiviteten, och i värsta fall blir det fler obehöriga lärare. I den frågan har regeringen inget svar.

Är ni med på att de skolor som anställer behöriga lärare ska få mer pengar än de som anställer obehöriga? Är ni med på att ställa krav på utbildning för obehöriga lärare så att de kan bli behöriga?

Anf. 24 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Vi jobbar nu med stora program för obehöriga som arbetar som lärare. Vi har också det stora professionsprogrammet som håller på att sjösättas för att lärare ska få en vidareutbildning och djupare kunskap i olika ämnen. Allt detta pågår redan.

Men det är också otroligt viktigt för läraryrkets attraktionskraft att det råder lugn och ro i våra klassrum.

Mindre grupper och fler lärare i förskolan

Anf. 25 CAMILLA HANSÉN (MP):

Herr talman! Kommande år väntas minskningarna av barnkullarna bli stora. Vi vet att barngrupperna i förskolan redan nu är för stora i relation till de allmänna råden. Vi vet också att regeringen har orsakat uppsägningar inom förskola och skola därför att man har låtit kommuner bära höga kostnader som har uppkommit på grund av inflation efter pandemi och krig, trots att Sveriges ekonomi har varit stark.

En hög lärartäthet är såklart avgörande för bra kvalitet på utbildningen, inte minst för barn med större behov. Förskolorna når inte målen i de allmänna råden när det gäller gruppstorlekar.

Vad kommer ministern att göra framöver för att förskolor ska kunna satsa på att följa de allmänna råden, det vill säga minska gruppstorlekarna och öka lärartätheten i förskolan? Det finns nu en möjlighet tack vare de minskande barnkullarna.

Prot. 2024/25:65
30 januari

Frågestund

Anf. 26 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Jag tackar för den mycket viktiga frågan.

Det är sant att barnkullarna minskar kraftigt, men det finns fortfarande, och kommer att finnas, en förskolläraryrkebrist. Det är otroligt viktigt att läraryrket, inklusive förskolläraryrket, blir så attraktivt att fler väljer att bli förskollärare. En viktig del i detta är till exempel att för- och efterarbete, det vill säga planeringstid, ska vara reglerat.

Det sitter en utredning just nu och arbetar med dessa frågor. Jag är absolut inte främmande för att reglera även förskolegruppernas storlek i Sverige. Jag tror att svensk skola, inklusive förskolan, måste regleras mer än i dag. På det sättet kan man också öka förskolläraryrkets attraktivitet.

Anf. 27 CAMILLA HANSÉN (MP):

Herr talman! Det jag var ute efter i min fråga var att kommunerna ska ha ekonomiska muskler, att regeringen inför kommande år inte ska rycka undan mattan för kommunerna och i stället ta vara på den möjlighet som minskande barngrupper innebär.

Som lök på laxen har regeringen på sitt bord en utredning, som jag uppfattar att man är positiv till, med höjda antagningskrav till förskolläraryrket som kommer att innebära att färre utexamineras. Hur kommer det att påverka kvaliteten?

Anf. 28 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Jag är helt övertygad om att högre antagningskrav i svenska språket kommer att öka kvaliteten i svensk förskola. I dag har många av dem som kommer in på lärarutbildningarna i praktiken för låga förkunskaper. Detta måste vi göra något åt; därav den utredning som nu är ute på remiss. Det ska bli spännande att få läsa remissvaren.

Slöjförbud i skola och förskola

Anf. 29 ALEXANDRA ANSTRELL (M):

Herr talman! Min fråga går till jämställdhetsministern.

I Sverige ska alla barn ha rätten att växa som fria individer utan att behöva bära symboler för underkastelse eller känna familjens tryck på sina axlar.

Många flickor som vill slippa slöja tvingas själva att ta den svåra kampen i hemmet och kanske mot en hel släkt. Det är en kamp som inget barn ska behöva utkämpa ensamt. Här kan och bör samhället kliva in och ta ansvar.

Hur går arbetet med att förbjuda slöja i förskola och skola så att alla flickor kan få samma rätt att vara barn, fria från tvång, normer och förväntningar som de själva inte har valt?

Anf. 30 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L):

Herr talman! Jag tackar ledamoten för en mycket viktig fråga.

Jag instämmer helt i bilden av att vi måste se till att unga flickor inte tvingas bära slöja eller andra symboler för förtryck.

Från regeringens sida är vi överens om att vi ska kriminalisera tvång att bära religiösa symboler.

Arbetet stannar dock inte där, utan vi växlar upp kampen mot hedersförtrycket på flera fronter. En sak som vi har gjort i närtid är att vi har gett ett uppdrag till Barnafrid vid Linköpings universitet. De ska sprida kunskap till personal i förskolor och skolor om hur man ska kunna upptäcka signaler på hedersförtryck och arbeta med orosanmälningar kring detta för att problemen ska fångas upp på ett mycket bättre sätt än i dag.

Anf. 31 ALEXANDRA ANSTRELL (M):

Herr talman! Tack för svaret, ministern!

Många flickor vittnar om att slöjan inte är ett fritt val utan något som de förväntas bära eller kanske till och med tvingas bära från tidig ålder. Ett förbud i skolan skulle ge dem en frizon där de slipper familjens påtryckningar och skulle innebära att vi i stället tar ansvaret för det.

Ser regeringen problemet med att vi i dag lämnar dessa flickor ensamma i en kamp som de inte borde ta själva? Och när kan vi förvänta oss konkreta åtgärder om just slöjförbud?

Anf. 32 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L):

Herr talman och ledamoten! Svensk skola och förskola ska vara helt fri från hedersförtryck. Men vi vet att det tyvärr inte ser ut så i dag. Vi har problem, bland annat på grund av okunskap eller ängslighet bland skolpersonal och förskolepersonal och för att det finns personal som aktivt upprätthåller förtrycket.

På Regeringskansliet håller vi just nu på att bereda hur vi ska ta frågan vidare. Men samtidigt växlar vi upp kampen mot hedersförtrycket på flera olika fronter, bland annat genom att tillsätta ett särskilt jämställdhetspolitiskt delmål avseende just detta.

(Applåder)

Utslagningen i skolan

Anf. 33 MATHIAS BENGTSSON (KD):

Herr talman! Varje år lämnar tusentals elever grundskolan utan gymnasiebehörighet. För många blir det en återvändsgränd som leder till arbetslöshet, psykisk ohälsa eller kriminalitet i stället för till vidare studier. Den här utslagningen måste få ett slut. Självklart behöver kunskapsresultaten höjas, men vi måste också förändra systemet så att fler ges en rimlig chans att ta sig vidare i utbildningen.

I dag kan ett F-betyg i ett enskilt ämne stänga dörren helt till gymnasiet. Det vill vi i Kristdemokraterna ändra på. Samtidigt vill vi införa en enkellare, mer praktiskt inriktad yrkesskola som ett tredje alternativ på gymnasiet.

Både förändringar i betygssystemet och F-betyget och ett ännu mer praktiskt inriktat spår på gymnasiet tror vi skulle kunna hjälpa fler elever att ta sig vidare.

Jag skulle vilja fråga skolministern hur regeringen ser på det här. Hur arbetar regeringen för att stoppa utslagningen i den svenska skolan?

Prot. 2024/25:65
30 januari

Frågestund

Anf. 34 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Det är en enormt viktig fråga som Mathias Bengtsson ställer. Vi jobbar nu på att göra om det svenska betygssystemet i grunden. Jag ser fram emot den utredning som faktiskt inom någon månad kommer att presentera sina förslag. Där ingår bland annat att ta bort den skarpa F-gränsen. Jag vill inte föregripa utredningens förslag, men jag har sagt tidigare att jag tycker att det är intressant. Och jag tror att ganska många kommer att tycka att det är ett intressant system.

Vi behöver också utveckla gymnasieskolan, precis som Mathias Bengtsson säger, och få även en utbildning som är inriktad mot yrkena på ett mer praktiskt sätt än hur det fungerar på de nationella programmen i dag. Den utredningen är nu ute på remiss, tror jag, eller ska i varje fall remitteras. Det arbetet pågår alltså.

Anf. 35 MATHIAS BENGTSSON (KD):

Herr talman! Tack, skolministern, för svaret!

Den här utslagningen och det system som vi har tycks tyvärr bidra till en ökad psykisk ohälsa bland de unga. Det finns ett tydligt samband mellan bland annat införandet av betyget F och ökad psykisk ohälsa bland elever. Ett nytt betygssystem skulle kunna motverka det och minska den psykiska ohälsan.

Jag tänkte fråga skolministern vilka andra delar skolan kan bidra med för att arbeta mot psykisk ohälsa bland unga.

Anf. 36 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Skolan har en väldigt viktig roll. Och vi har nu till exempel en utredning om elevhälsan och om att återupprätta det som brukar kallas vårduppdraget.

Skolan har också ett viktigt uppdrag i att förmedla kunskaper om hur man stärker sin psykiska hälsa. Det arbete som nu pågår mot till exempel mobiltelefoner i skolan och för att få bort mycket av skärmar, framför allt för barn i yngre åldrar, kommer såklart också att bidra till en bättre psykisk hälsa bland barn och ungdomar.

Samordning av den nordiska infrastrukturplaneringen

Anf. 37 HELENA GELLERMAN (L):

Herr talman! Min fråga går till infrastrukturminister Andreas Carlson.

De nordiska länderna utgör tillsammans den elfte största ekonomin globalt. Genom utökat samarbete kan vi stärka både Sverige och Norden. Att bygga ut vår transportinfrastruktur över våra gränser är en viktig pusselbit i att stärka Sveriges och Nordens konkurrenskraft. Tyvärr finns det hinder, som att våra länders infrastrukturplaneringar inte är synkade och att utredningar om gränsöverskridande transporter under tidigare mandat-

perioder har lagts åt sidan eftersom båda länderna inte har varit involverade.

Med tanke på att Sverige nu går in i åtgärdsplaneringen för infrastrukturen 2026–2037 undrar jag vad ministern gör för att samordna den nordiska infrastrukturplaneringen. Jag undrar också vilka framsteg som har skett i det nordiska samarbetet hittills under mandatperioden.

Anf. 38 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! Det görs väldigt mycket. Det nordiska samarbetet på transportområdet är av naturliga skäl tätare än på mycket länge. I vår omvärld har vi osäkerhet, och det är krig i Europa. Då är vårt samarbete väldigt viktigt. Att hålla sina vänner närmare än någonsin är centralt. Det är också helt avgörande.

Transporter av exempelvis livsmedel för vår försörjningsförmåga och av militär materiel kommer att vara viktiga för att upprätthålla vår möjlighet att ge världsstöd till Nato. Vi har alltså fördjupat vårt samarbete på ministernivå.

Vi uppdaterade och fördjupade vårt samarbete i en överenskommelse vid det ministermöte som jag stod värd för i Göteborg förra året. Vi har nu också gett våra myndigheter i uppdrag att på ett mycket operativt och nära sätt samordna sina insatser. Där företräds Sverige av Trafikverket.

Vi kommer också att vidta ytterligare åtgärder bara de kommande veckorna i det här avseendet.

Anf. 39 HELENA GELLERMAN (L):

Herr talman! Jag tackar så mycket för svaret.

Som en uppföljande fråga tänkte jag ta upp samförståndsavtalet mellan de nordiska länderna som man gick vidare med i december.

Vilka områden ser ministern som viktiga att fokusera på för att transporterna ska fortsätta fungera i en kris?

Anf. 40 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! Syftet med samförståndsavtalet är att stärka och förbättra samarbetet avseende transportberedskap och gränsöverskridande transportinfrastruktur mellan de nordiska länderna.

Om några veckor kommer Trafikverket att stå värd för ett samarbetsprojekt som kallas för Platform North, som syftar till precis det frågeställaren är inne på: att vår planering ska synkas tätare mellan de nordiska länderna. Det spelar ingen roll om vi förstärker Malmbanan om det inte görs motsvarande förstärkningar på Ofotbanen. Det behövs mer systemsyn också i ett nordiskt perspektiv.

Tandvård för våldsutsatta

Anf. 41 ANNA VIKSTRÖM (S):

Herr talman! I utredningen om tandvård för våldsutsatta föreslås att tandvård för skador efter våld i nära relationer inte ska kosta mer än ett läkarbesök och inte vara en ekonomisk fråga för den som utsatts. Utredningen föreslår också att frågor om våldsutsatthet regelbundet ska ställas

till alla som besöker tandvården. Utredningens förslag lämnades i februari 2023.

Min fråga till statsrådet Jakob Forssmed är om man tänker gå vidare med utredningens förslag och i så fall när de patienter som berörs kan få slippa att själva betala hela eller delar av tandvårdskostnaden för dessa skador.

Prot. 2024/25:65
30 januari

Frågestund

Anf. 42 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Tack, Anna Vikström, för en viktig fråga!

Det är oerhört angeläget att vi integrerar tandvården bättre i hälso- och sjukvården överlag och också använder den plattform som tandvården innebär, till exempel i det här sammanhanget men också i andra frågor som rör hälsa eller välbefinnande. Forskningen har gått framåt och visar att det finns många synergieffekter vad gäller tandvården.

Det här betänkandet bereds på Socialdepartementet. Det är mycket intressant. Jag får återkomma med besked om på vilket sätt regeringen kommer att gå vidare med detta.

Helt klart är att det här är en utsatt grupp som behöver få hjälp och där tandvården kan spela en viktig och bra roll.

Alternativ till antidepressiva läkemedel

Anf. 43 CARITA BOULWÉN (SD):

Herr talman! Runt 1,2 miljoner svenskar, omkring en av tio invånare, äter antidepressiva läkemedel, något som Sverigedemokraterna är djupt oroad över. För vissa kan medicin vara nödvändigt, men brist på resurser, kunskap och rutiner för säker avtrappning gör att många fortsätter helt i onödan. Detta ökar både risken för biverkningar och samhällets kostnader. Utan ordentligt stöd riskerar dessutom den som vill trappa ned att drabbas av allvarliga utsättningsreaktioner. Medicinering bör därför inte vara en standardlösning. Vi behöver tydligare riktlinjer, fler resurser för alternativa behandlingar och bättre utbildning för vårdpersonal.

Min fråga till socialministern är: Med tanke på den omfattande förskrivningen av antidepressiva, avser regeringen att vidta åtgärder för att säkerställa att patienter får individuella alternativ och rätt stöd för trygg och välplanerad avtrappning och utsättning? I så fall, hur?

Anf. 44 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Det är en mycket angelägen fråga från Carita Boulwén. Vi kan se att Sverige sticker ut lite när det gäller antidepressiva, inte minst när det gäller förskrivning till barn, jämfört med andra länder. Det finns verkligen skäl att reflektera över hur det här används, om det finns tillgång till andra behandlingsmetoder och hur vi utvecklar detta på bästa sätt.

I dag har vi fattat beslut om en överenskommelse med Sveriges Kommuner och Regioner som omfattar ungefär 1,6 miljarder. Syftet är att samverka för att stärka psykiatrin på olika sätt. Det är oerhört angeläget, inte minst mot den här bakgrunden. Vi har också särskilda uppdrag till Läke- medelsverket vad gäller adhd. Där har vi sett en mycket snabb förskrivning av läkemedel och en snabb ökning av diagnoser. Det är ytterligare ett exempel. Vi behöver förstå mer om detta och uppdatera behandlingsrekom-

mendationer, så att vi vet att vi gör rätt. Precis som ledamoten säger blir många hjälpta av de här medicinerna, men lite mer strukturellt behöver vi få ett bättre grepp om detta.

Ökat flygande

Anf. 45 MALIN ÖSTH (V):

Herr talman! Min fråga riktas till infrastrukturministern.

Flyg kan behövas av flera skäl. Ibland kan också flyget vara det enda alternativet. Men flyg är inte ett hållbart transportslag. Samlad forskning visar att det enda sättet att minska flygets utsläpp i linje med Parisavtalet, som Sverige undertecknat, är att flygandet minskar. Men det är inte vad regeringen kommunicerar. Infrastrukturministern väljer i stället att uppmana svenska folket och offentliga aktörer att flyga mer och målar också upp en bild av att flyget i närtid kommer att vara ett av de mest klimatsmarta sätten att resa på, trots att forskningen visar att utmaningarna är stora och att det kan komma att ta 30 år eller mer innan flyget är hållbart.

Jag vill därför fråga ministern om det utifrån vad forskningen visar och mitt i en klimatkris är lämpligt att uppmana till ökat flygande.

Anf. 46 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! Min uppmaning är mycket klar och tydlig: Vi ska inte ställa olika trafikslag emot varandra. Flyget är en bärande del för att Sverige ska fungera. Det har byggt Sverige starkt. Det är viktigt i dag, och det kommer att vara viktigt även i framtiden.

Sverige har också en unik möjlighet att bidra till det globala flygets minskade utsläpp med den spetskompetens som finns i vår flygindustri i Sverige. Vi har också flygbolag som är världsledande när det kommer till att driva utvecklingen av hållbart flygbränsle. Vi har elflygsföretag som står på randen till ett genombrott. Men en sak är säker: Vi kommer inte att lyckas påverka flygets utsläppsminskningar på global nivå om vi låter flyget i Sverige dö svältdöden.

Det som är viktigt är att hela Sverige ska fungera, och där är flyget förstås en viktig del. Men det ska inte vara det på bekostnad av andra trafikslag, utan alla trafikslag är viktiga för att vi ska få ett robust transportsystem att lita på.

(Applåder)

Jämställdhetsintegrering i regleringsbrev

Anf. 47 HELENA VILHELMSSON (C):

Herr talman! I Sverige har vi ett övergripande jämställdhetsmål och sex delmål, snart sju. Strategin för att uppnå dessa mål är jämställdhetsintegrering i våra myndigheter. Tillsammans med andra riktade insatser är strategin ett verktyg för att se till att alla beslut, skrivelser, propositioner, rekommendationer med mera i hela statsapparaten samt alla implementeringar har ett genderperspektiv.

Jämställdhetsintegreringen i våra myndigheter har specificerats i regleringsbrevet i många år. Men döm om vår förvåning när så inte är fallet i år. I över 40 myndigheters regleringsbrev är skrivningarna kraftigt förminskade eller borttagna. Att eventuellt hänvisa till att myndigheter har fått specifika uppdrag inom olika jämställdhetspolitiska områden är inget alternativ, även om det också är bra. Att i regleringsbrevet till myndigheterna ta bort skrivningar som varit bärande delar av den övergripande helhetsstrategin sedan 1994 är ganska anmärkningsvärt.

Min fråga till jämställdhetsministern är: Varför har regeringen fattat beslut om att ta bort dessa skrivningar?

Anf. 48 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L):

Herr talman! Jag tackar ledamoten för en viktig fråga.

Jämställdhetsintegrering är regeringens primära strategi för att vårt jämställdhetsarbete ska nå ut i alla kapillärer i samhället. Det gäller även inom Regeringskansliet, där jag som jämställdhetsminister har det samordnande ansvaret men där alla statsråd i regeringen har ett ansvar att få in ett jämställdhetsperspektiv inom sina respektive områden.

Vi jobbar också nära våra myndigheter. Så sent som för några månader sedan kallade jag 50 generaldirektörer från olika myndigheter i Sverige till en träff för att prata just om jämställdhetsintegrering. Vi var fem statsråd som deltog vid den träffen.

Man kan kommunicera jämställdhetsintegrering på flera olika sätt. I den här regeringen har vi olika sätt att verkligen skicka tydliga signaler om att detta är vår fortsatta strategi, inte minst fysiska möten dit vi bjuder in generaldirektörer för att ta upp dessa viktiga frågor.

Hbtqi-handlingsplanen

Anf. 49 ULRIKA WESTERLUND (MP):

Herr talman! Min fråga går också till statsrådet Paulina Brandberg.

Förra veckan kom den mycket efterlängtrade hbtqi-handlingsplanen. Den förra handlingsplanen gick ut 2023. Att det nu har kommit en ny är vi väldigt glada för. Den bygger i stora delar på den tidigare handlingsplanen, men några områden har tagits vidare, till exempel arbetsmarknaden. Man har också förstärkt arbetet mot hat och hot, vilket är mycket viktigt.

Jag saknar dock några lagstiftningsområden – jag anar att statsrådet vet vilka jag kommer att ta upp. Jag vill gärna ha en kommentar om ett eventuellt förbud mot så kallade omvändelseförsök. Det är min ena saknade del. Den andra saknade delen gäller lagstiftningen på det familjepolitiska området. Där finns det en jättebra utredning som heter *Alla tiders föräldraskap* och som också nämns i handlingsplanen. Utredningen har flera bra förslag, bland annat om möjligheten att adoptera efter en separation och om införande av en tidsfrist för hävande. Om man inte vill gå vidare med hela förslaget från utredningen skulle jag till exempel förorda de två åtgärderna.

(Applåder)

Anf. 50 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L):

Herr talman! Jag tackar ledamoten för frågan. Jag är väldigt stolt över den handlingsplan som regeringen kunde presentera förra veckan. Den innehåller många bra och viktiga åtgärder för att stärka hbtqi-personers rättigheter och möjligheter i Sverige.

Man ska dock inte tolka handlingsplanen som att den är helheten av vad regeringen gör på området. Detta är en handlingsplan som inte främst fokuserar på lagändringar utan på andra åtgärder som vi tror gör reell skillnad.

Samtidigt hanterar vi de frågor som ledamoten är inne på. Frågan om omvändelseförsök är en del av Tidöavtalet. En utredning har kommit fram till att detta inte ska kriminaliseras. Vad regeringens ståndpunkt blir i den frågan har vi fortfarande inte landat i, utan det är någonting som bereds i Regeringskansliet. Detsamma gäller den andra utredning som ledamoten hänvisar till. Vi får återkomma i de frågorna.

Införandet av fritidskortet

Anf. 51 THOMAS RAGNARSSON (M):

Herr talman! Jag vill ställa en fråga till socialminister Jakob Forssmed.

Jag vet att ministern är lika besjälad som jag när det gäller införandet av fritidskortet. Vi befinner oss i en situation där barns och ungas hälsostatus försämras alltmer, samtidigt som vi vet att antalet unga som utövar olika organiserade aktiviteter tenderar att minska.

Min fråga är således: Hur går det med införandet av fritidskortet, och finns det något som kan göras för att påskynda detta införande?

Anf. 52 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Tack för frågan!

Det går i grunden bra. Sedan är Sverige ett land där det när man identifierat ett problem och ska göra en ny sak inte alltid är lätt i det byråkratiska systemet. Men i höst är det på plats.

Det kommer att innebära att alla barn i Sverige i åldern 8–16 år får ett kort där det finns pengar som man kan använda enbart för en aktiv och meningsfull fritid. De som finns i socioekonomisk utsatthet kommer att få fyra gånger så mycket på sina kort.

Jag tror att detta kommer att vara en av alla de åtgärder som vi måste vidta för att se till att barn och unga inte ska sluta med idrott när de är tio elva år eller aldrig ens börja, utan vi ska få med så många som möjligt så länge som möjligt i de goda gemenskaperna.

Där väver vi trådarna av goda närvarande ledare och vuxna runt barnen och ser till att de får hälsa, gemenskap, tillhörighet och trygghet och att de blir efterfrågade, sedda och kanske också älskade i de fall de inte får det någon annanstans. Det är otroligt viktigt.

Anf. 53 CECILIA ENGSTRÖM (KD):

Herr talman! Min fråga går också till socialminister Jakob Forssmed.

Införandet av småskalig gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker införs den 1 juni enligt regeringens beslut. EU-kommissionen har inte överklagat beslutet, och bedömningen är att det därför inte hotar det svenska Systembolagets monopol.

Från Kristdemokraterna har vi varit tydliga med att värna folkhälsan även i denna fråga. Därför betonar vi att det är besöket och en kvalitativ besöksupplevelse som ska stå i fokus och kanske inte just försäljningen.

Samtidigt kan reformen få stor betydelse för bland annat det skånska näringslivet där många små producenter av öl och vin ser nya möjligheter som besöksmål.

Ansökan om gårdsförsäljningstillstånd ska i dag göras till den kommun där försäljningsstället är beläget. Min fråga till socialminister Jakob Forssmed är därför vilka principer som ska gälla och vilka krav som ska ställas på tillståndsgivningen från kommunen.

Anf. 54 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Den gordiska gårdsförsäljningsknuten tycks vi ha huggit igenom. Att kommissionen inte hade synpunkter var givetvis ett slags kvitto på detta.

Sedan vet vi att det kan bli utmanat i en process framåt. Men vi är övertygade om att vi nu har gjort ett så gediget arbete att det kommer att hålla och att det går att förena småskalig gårdsförsäljning med detaljhandelsmonopolet, som är viktigt inte bara för folkhälsan utan också för de små producenterna och för servicenivån i hela Sverige.

Det känns väldigt bra att vi nu har lagt förslaget på riksdagens bord. Principerna kommer att vara tydliga. Det handlar inte om att öppna alla försäljningskanaler på vid gavel, utan det är just besöket som står i centrum. Kommunerna ska säkerställa att man uppfyller kraven.

Vi skapar egentligen en tredje kanal för försäljning. Vid sidan av detaljhandel finns restauranger och besöksnäringens möjlighet att i samband med ett besök sälja en liten mängd alkohol för att förfina besöksupplevelsen och utveckla Kullabygden, Smålands Toscana eller vad det nu kan vara. Det kommer kommunen att kunna följa upp.

Den framtida bristen på behöriga lärare

Anf. 55 NIKLAS SIGVARDSSON (S):

Herr talman! I tisdags presenterade Skolverket sin lärarprognos fram till 2038. Det är en prognos som visar att det fortsatt kommer att finnas brist på behöriga lärare i landet, och bristen beräknas vara på över 10 000 lärare. Störst brist kommer det att vara på förskollärare, högstadielärare, speciallärare och yrkeslärare.

Skolverket slår i sin prognos fast att det i jämförelse med i dag kommer att behövas 1 000 fler lärarstudenter för att kunna råda bot på den framtida bristen.

Samtidigt ligger det en utredning på regeringens bord om att förändra lärarutbildningen. Det skulle innebära att 3 000–4 000 färre studenter kommer att påbörja en lärarutbildning.

Därför är min fråga till Lotta Edholm hur regeringen tänker lösa den framtida lärarbristen när det samtidigt finns förslag om att inrättandet av antalet nya platser brutalt kommer att skäras ned.

Anf. 56 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Detta är en väldigt viktig fråga.

När man tittar på lärarutbildningarna ser man att vi har väldigt stora avhopp. En stor del av dem som hoppar av lärarutbildningarna är de som har haft otillräckliga kunskaper redan från början. Det intressanta är inte hur många som kommer in på lärarutbildningen utan hur många som kommer ut.

Jag är helt övertygad om att om man ska få fler unga människor att vilja bli lärare måste vi också se till att arbetsvillkoren i skolan förbättras. Vi måste till exempel se till att det inte råder våld i våra skolor och att vi får bort trakasserier samt att lärare har en bra utveckling när det gäller villkor, lön och så vidare. Det har vi alla ett ansvar för.

Jag tror att genom höjda krav kommer också fler att vilja bli lärare.
(Applåder)

Osund konkurrens på taximarknaden

Anf. 57 THOMAS MORELL (SD):

Herr talman! Min fråga går till infrastrukturminister Andreas Carlson.

Den svenska taximarknaden avreglerades den 1 juli 1990. Efter avregleringen har vi kunnat konstatera att konkurrens på lika villkor inte har uppnåtts. Konkurrens på lika villkor är en förutsättning för det sunda företagandet.

Vi har också kunnat läsa reportagen om appföretagen som kör på väldigt grumliga sätt i just taxiverksamheten. I vissa fall är det faktiskt fråga om ren kriminell verksamhet.

Svenska Taxiförbundet skickade under förra våren in en hemställan till infrastrukturministern om att se över taxitrafiklagen och att skärpa straffen när man inte följer det regelverk som finns.

Min fråga till ministern blir: När kommer Taxiförbundet att få ett svar på sin hemställan? Kommer infrastrukturministern att återkomma med förslag för att komma till rätta med den så kallade svarttaxiverksamheten, vilken är kraftigt utbredd runt om i landet?

Anf. 58 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! Tack så mycket, Thomas Morell, för en väldigt angelägen fråga!

Kontroll och tillsyn av taxiverksamhet och övrig yrkestrafik är förstås väldigt angeläget. Vi har tillskjutit mer medel till Transportstyrelsen för att kunna utföra de uppgifterna. Polismyndigheten får, som kammaren väl känner till, kraftigt förstärka resurser för att kunna utföra kontroll och tillsyn.

Som svar på frågan har jag haft flera möten med Taxiförbundet också om den specifika punkt som ledamoten tar upp. Vi bereder hemställan på departementet.

Jag vill också tillägga att vi sedan ett tag tillbaka har en förverkandelagstiftning på plats som medger att man kan förverka verktyg, statussymboler och kontanter som har koppling till den grovt kriminella miljön.

Det gäller även olaga och otillåten taxitrafik, vilket blir ett mycket kraftfullt verktyg i kampen för en bättre konkurrens på taximarknaden.

Flygtrafiken till Gotland

Anf. 59 ANNA LASSES (C):

Herr talman! Infrastrukturministern sa alldeles nyss att flyget är en bärande del för att Sverige ska fungera. Det gäller i synnerhet Gotland, och kanske speciellt alla dem som dagspendlar mellan Gotland och Stockholm.

För en tid sedan stängde man ned alla de plan som gick till Bromma. Det gör nu att resenärer är hänvisade bara till Arlanda. Det innebar bland annat ett halverat antal avgångar, vilket gör att det är fullbokat flera veckor i förväg. Jag vet att det är på gång att lösas, men det är fortfarande ett problem.

Det har också inneburit en förlängd, ja faktiskt en fördubblad, restid på grund av att man måste vara där tidigare och att det är längre att gå. Sedan är det också längre från Stockholm när man ska ta tåget in. Det har också blivit mycket dyrare, eftersom det finns en extraavgift för tåget när man ska ta det från Arlanda in till stan.

Min fråga är: Vad gör infrastrukturministern? Vad händer här? Och inte minst: Hur säkrar regeringen och staten transporten av patienter, blod och prover som också finns med i det här paketet?

Anf. 60 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! Tack, Anna Lasses, för frågan!

Situationen som har uppstått är till följd av att BRA i stället för att flyga trafik på Bromma har beslutat att teckna ett avtal med SAS och flyga åt SAS på Arlanda. Det är en affärsuppgörelse som jag inte har anledning att kommentera. Men det är bakgrunden till den uppkomna situationen.

I det läget är det förstås viktigt att ha lite is i magen och se vad man kan göra för att stärka situationen på Arlanda. Där pågår ett arbete av den av regeringen utsedda Arlandasamordnaren som bland annat har i uppgift att lämna förslag på hur man kan stärka tillgängligheten till och från Arlanda för att underlätta för resande, precis som ledamoten är inne på.

Den andra frågan som uppstår handlar om Bromma flygplats. Vi i regeringen har aviserat att vi ska tillsätta en utredare för att se hur Bromma flygplats kan stärkas och hur viktiga funktioner som i dag finns på Bromma kan säkras i den fortsatta flygplatsinfrastrukturen. Detta kommer vi att återkomma till.

Prot. 2024/25:65
30 januari

Frågestund

Frågestund

Anf. 61 JACOB RISBERG (MP):

Herr talman! Min fråga går också till infrastrukturminister Carlson.

I dag går det en reguljär flyglinje till och från Bromma, den till och från Trollhättan. Övriga linjer har lagts ned eller flyttat till Arlanda. Vad gäller ambulansflyg använder sig Karolinska sjukhuset främst av helikopter vid akutsjukvård medan enstaka icke akuta flygningar än i dag kan ske från Bromma. Försvarsmakten har bekräftat att en nedläggning av Bromma flygplats inte får några konsekvenser för försvaret. Och Stockholms Handelskammare har kritiserat regeringens vurm för Bromma flygplats och sagt att förlusterna från Bromma dränerar Swedavia.

Statsrådet har flera gånger sagt att hela landet ska leva. Men är det verkligen vettigt att pumpa in miljontals skattekronor i Bromma bara för att Trollhättan ska ha en egen terminal i Stockholm?

(Applåder)

Anf. 62 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! Jacob Risberg ger en djupt förenklad bild av situationen på Bromma. Luftrumsrörelserna är i stor utsträckning kvar över Stockholm – 10 000 luftrumsrörelser per år. Luftrumsövervakningen sker i dag från Bromma flygplats. Det går inte, enligt de bedömningar som är gjorda, att flytta luftrumsövervakningen från huvudstaden till Arlanda. Det finns inget svar på hur man skulle lösa luftrumets övervakning i vår huvudstad om man skulle stänga flygledartornet på Bromma flygplats.

Detta tror jag inte att någon vill chansa på i de säkerhetspolitiska tider vi lever i – i synnerhet inte eftersom vårt luftrum är integrerat, civilt och militärt. Det finns också viktig verkstadsfunktion på Bromma som inte har någon plats på Arlanda.

Sedan tycker jag att Jacob Risberg förringar det samhällsviktiga flygets roll och hur viktig Arlanda flygplats är och hur viktig Bromma flygplats är. Det finns i dag viktiga funktioner. Man kan lasta patienter i hangarer på ett väldigt smidigt sätt på Bromma flygplats. Det finns det inte lösningar för om man skulle flytta allt detta till Arlanda.

Det finns många fler delar i det här som man kommer att se över i den utredning som är aviserad.

(Applåder)

Beredskapen i transportsektorn

Anf. 63 CAROLINE HÖGSTRÖM (M):

Herr talman! Min fråga går också till statsrådet Andreas Carlson.

Höjd beredskap har varit ett av regeringens viktiga och nödvändiga mål. Och vi ser hur vi brett inom olika områden har stärkt just beredskapen sedan regeringsskiftet på både lokal och nationell nivå, vilket såklart är viktigt och nödvändigt.

I veckan lyftes frågan i mitt hemlän Västmanland om hur regeringen planerar att stärka beredskapen inom transportsektorn. Runt om står det exempelvis dieslbussar och dieseltåg som man har fasat ut av miljö-

mässiga skäl. Dessa fordon skulle kunna vara viktiga komplement vid exempelvis krig eller kris.

Kan infrastrukturministern berätta något om regeringens arbete för en stärkt beredskap inom transportsektorn och en robust infrastruktur och hur man planerar att samverka med kommuner och regioner runt om i Sverige?

Prot. 2024/25:65
30 januari

Frågestund

Anf. 64 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! Jag ska gärna göra det. Caroline Högströms fråga skulle man kunna besvara under resten av frågestunden. Det pågår ett mycket omfattande arbete.

En del anknyter faktiskt till Jacob Risbergs fråga om Bromma. Försvarsmakten har förstås sagt att det inte i direkt anslutning till militär förmåga är viktigt. Men man understryker betydelsen av att utreda Bromma ur ett totalförsvarsperspektiv. Jacob Risberg tog bara med en del av Försvarsmaktens yttrande.

Det är alltså viktigt att jobba nära Försvarsmakten – det gör vi. Det är viktigt att ta in de här perspektiven i arbetet med en nationell plan – det gör vi. Det är viktigt att vi inte bara tittar på infrastrukturen, att den i sig är robust. Det handlar också om att vi har tillförlitliga transporter.

Inom beredskapssektor Transporter, som Trafikverket är ansvarig myndighet för, pågår ett fördjupat samarbete mellan privat och offentlig sektor. Det inbegriper kommuner. Det inbegriper reservdelsberedskap, reparationsberedskap och också det som ledamoten är inne på och som handlar om att inte lägga alla ägg i samma korg utan ha redundans också i fråga om fordon.

Herr talman! Jag hade som sagt kunnat fortsätta resten av frågestunden, men jag avslutar här.

Idéburna friskolor

Anf. 65 MAGNUS JACOBSSON (KD):

Herr talman! Min fråga går till utbildningsministern.

Jag har tidigare varit skolpolitiker i 12–13 år och haft förmånen att se hur skolor jobbar och hanteringen av friskolor. Nu har jag förmånen att sitta i en styrelse i en kristen idéburen friskola. Jag ser även där hur behandlingen kan vara olika både från kommuner och skolinspektion – om man jämför förutsättningar.

En stor och viktig del i idéburna friskolor är att man oftast – eller snarare är det alltid så – inte tar ut vinst, utan man jobbar aktivt med att föra tillbaka pengarna. De flesta idéburna friskolor har aldrig bildat någon form av koncern över huvud taget. Ändå handlar alltid debatterna om koncernbildningar och vinster.

Däremot ser man att det faktiskt kan vara rätt tufft ibland för de mer idéburna friskolorna. Min erfarenhet är tyvärr att kommunerna missgynnar friskolor.

Vad gör regeringen för att gynna och underlätta för mer idéburna friskolor i Sverige?

Anf. 66 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Jag tackar för frågan.

Jag tror att alla skolor i Sverige gynnas av en mer regelstyrd skola. Det gäller faktiskt inte minst finansieringen. Vi ser att det är väldigt stora skillnader i hur mycket pengar kommunerna satsar på skolan och därmed också på de friskolor som har elever från olika kommuner. Det kan ofta vara svårt för ideella friskolor eftersom de har elever från olika kommuner. En elev kan generera en viss summa och en annan elev en helt annan summa. Man blir väldigt beroende av vilken kommun man får sina elever ifrån. Detta kan man komma ifrån genom en nationell skolpengsnorm, som ger mycket mer likvärdiga förutsättningar för skolor i Sverige.

Hot och våld på jobbet

Anf. 67 JOHANNA HARALDSSON (S):

Herr talman! Varje dag utsätts folk för hot, våld eller trakasserier på jobbet. För några veckor sedan attackerades och dödades en kvinna på sin arbetsplats i en matbutik i Stockholmsområdet. Arbetsskadestatistik visar att de som arbetar inom vård och omsorg, handeln samt hotell och restaurang är mer utsatta än andra för hot, våld och trakasserier.

Arbetslivsministern har lovat att hon ska lägga fram förslag om att ratificera ILO:s konvention om avskaffande av våld och trakasserier i arbetslivet till riksdagen. Men än har vi inte sett något sådant förslag från regeringen.

Jag undrar vilka andra åtgärder som statsrådet Paulina Brandberg menar behövs för att folk som arbetar i Sverige inte ska behöva vara rädda för att utsättas för hot och våld på jobbet och när hon tänker agera.

Anf. 68 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L):

Herr talman! Tack, ledamoten, för en viktig fråga!

Det är regeringens självklara utgångspunkt att ingen ska behöva utsättas för hot, våld eller trakasserier i sitt arbete. Och vi ser med oro på att vissa yrkeskategorier är mer utsatta än andra.

Detta är ett problem som vi måste angripa från flera olika håll. En sak som vi i regeringen har gjort för att ta ett helhetsgrepp är att vi har tillsatt en utredning som ska ta fram förslag om en ny arbetsmiljöstrategi. Detta är såklart en jätteviktig del av arbetsmiljön. Är man inte trygg har man inte en bra arbetsmiljö.

Vi måste såklart också se att det i många fall är fråga om brott, och då behöver rättsväsendet kunna agera mot det. Vi har nu en situation med en utbredd gängkriminalitet. Jag är väldigt glad att vi i den här regeringen har avsatt stora resurser till rättsväsendet, så att rättsväsendet inte bara ska kunna hantera den skenande gängbrottsligheten utan också annan brottslighet, exempelvis den här typen av brott.

Anf. 69 SARA GILLE (SD):

Herr talman! Könsstympning är ett allvarligt brott mot mänskliga rättigheter, och det är en extrem form av hedersrelaterat våld och förtryck.

I Sverige har vi tydliga lagar mot könsstympning, men det finns en aspekt som sällan diskuteras. När man fyller 18 år är det nämligen möjligt att på privata kliniker genomgå ingrepp som innebär att delar av de yttre könsorganen tas bort eller förändras. För många kvinnor, särskilt de som lever under hedersförtryck, sker dessa ingrepp inför ett bröllop. De kan inte betraktas som helt frivilliga.

Att fylla 18 innebär inte att man per automatik är fri från hedersrelaterat förtryck eller dess förväntningar. Vad avser jämställdhetsministern att göra för att säkerställa att kvinnor som lever under hedersförtryck inte utsätts för könsstympande ingrepp på privata kliniker, även efter att de har fyllt 18 år?

Anf. 70 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L):

Herr talman! Tack, ledamoten, för en viktig fråga! Den 6 februari är det internationella dagen mot könsstympning, så det här är en aktuell fråga att prata om.

Vi har som sagt kriminaliserat könsstympning i Sverige. Någonting som ligger nära och också handlar om ingrepp i kvinnors könsorgan är det som kallas oskuldsooperationer. Det ligger också nära det som ledamoten pratar om. Genom Tidöavtalet är vi överens om att detta är någonting som vi vill kriminalisera, och vi har även tagit emot en utredning som bereder just den typen av åtgärder.

Tydligt är att vi måste växla upp rent allmänt när det gäller hedersrelaterat våld och förtryck, och det gör regeringen. Som jag nämnde nyligen har vi nu gått ut med att regeringen kommer att tillsätta ett sjunde jämställdhetspolitiskt delmål, just för att vi ska kunna lyfta den här problematiken och arbeta mycket mer effektivt med riktade insatser mot åtgärder som är ägnade att kontrollera flickors och kvinnors sexualitet.

Kortare ledtider i byggsektorn

Anf. 71 ADAM REUTERSKIÖLD (M):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Andreas Carlson.

Det senaste året har Sverige befunnit sig i ett tufft ekonomiskt läge. Stigande räntor och hög inflation ger höga produktions- och finansieringskostnader, vilket har gjort ett stort avtryck inte minst inom byggnationen.

För att vända utvecklingen i ekonomin har regeringen prioriterat inflationsbekämpning, och det har på ett effektivt sätt fått ned räntor och inflation. Det ser ut som om botten för byggandet har nåtts och att vi kan vänta oss förbättringar inom det området.

Vi har dock under en lång tid sett hur olika tillståndprocesser har utökats och ledtiderna för processerna blivit längre och längre. Ett av de stora hindren i byggandet och företagsetableringar är de långa ledtiderna. Det tar i genomsnitt mellan fem och tio år för en detaljplan och bygglovs-

Frågestund

ärenden. Detta medför ett stort slöseri med resurser, och i många fall hade det kunnat undvikas.

För att ledtiderna ska kortas krävs en effektivisering av myndighetenas processer. Hur ser ministern på dessa frågor?

Anf. 72 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! Jag är helt enig med Adam Reuterskiöld om att långa ledtider är ett av de strukturella problem som påverkar byggandet av bostäder mycket negativt i Sverige.

Regeringen har beslutat om ett tilläggsdirektiv till Miljötillståndsutredningen, som just syftar till att korta handläggningstider bland annat genom ökade krav på prövningstillstånd och en ändrad instansordning. Utredaren ska titta på hur kretsen som kommunen ska samråda med i ett detaljplaneärende kan minskas, om kretsen som kan överklaga kan minskas och om man ska kunna införa en avgift för att överklaga för att på det sättet få en högre framdrift och ett högre tempo. Det ska också bedömas om det offentliga behov av utredningar inom ramen för planprocessen kan begränsas och förtydligas, och man ska även analysera ytterligare förslag från det som i branschen heter Bygg i tid.

Det här är viktiga åtgärder för att korta ledtiderna och få ett ökat byggande i Sverige, och vi har nu tagit ett viktigt steg kring det.

Regeringens prioriteringar i utbyggnaden av järnvägen

Anf. 73 CARINA ÖDEBRINK (S):

Herr talman! Min fråga går till infrastrukturministern.

Planeringen av Norrbotniabanan mellan Umeå och Skellefteå är färdig, men beslutet om byggstart dröjer. När tidningen Norran frågade Sverigedemokraternas riksdagsledamöter från Västerbotten om deras inställning till Norrbotniabanan blev de svaret skyldiga. Däremot svarade Sverigedemokraternas gruppleddare i trafikutskottet att den viktigaste prioriteringen är sträckan mellan Göteborg och Alingsås.

Jag vill därför fråga statsrådet Andreas Carlson, som ju är minister tack vare Sverigedemokraternas stöd, om han delar uppfattningen att sträckan Göteborg–Alingsås är viktigare än byggstarten för Norrbotniabanan.

Anf. 74 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! Man kan ju lägga ihop klipp från olika tidningar i hela landet och ställa olika saker mot varandra, och det står förstås varje ledamot fritt att göra det.

Jag fick själv frågor om Norrbotniabanan när jag var i Haparanda i måndags. Jag svarade då på samma sätt som jag kommer att svara ledamoten i kammaren i dag, herr talman, nämligen att frågan bereds i Regeringskansliet.

Detta är en angelägen fråga. Det är viktigt att stärka infrastrukturen, och det är förstås viktigt att bereda dessa frågor i god ordning. Vi bereder dem i ett högt tempo, och jag ser fram emot att återkomma både till dem som ställer frågorna i olika delar av landet och till ledamoten här i kammaren.

Med detta är svaret i dag att frågan bereds i Regeringskansliet.

Anf. 75 ROBERT STENKVIST (SD):

Herr talman! Min allmänpolitiska fråga går till statsrådet Edholm.

Enligt högskolelagen ska verksamheten vid våra högskolor bedrivas utifrån vetenskaplighet. För att garantera kvalitet och rättvisa i högre utbildning är dessutom det meritokratiska systemet av yttersta vikt.

Trots detta har vi nu nåtts av helt andra signaler. Först var det Chalmers som startade ett DEI-centrum, vars uppgift bland annat är att fokusera på riktad rekrytering med mångfald som mål.

Senare framkom att det i regleringsbrevet för Försvarshögskolan ställts upp ett mål om att lärosätet ska nyrekrytera 53 procent kvinnor, alltså ett direkt kvoteringsmål. Det här går stick i stäv med meritokrati.

Anser statsrådet att kvotering och mångfaldspolitiska mål är viktigare än att slå vakt om det meritokratiska systemet vid våra lärosäten?

Anf. 76 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Det är viktigt att unga kvinnor som i dag läser matematik och har väldigt hög kompetens och höga betyg också känner att till exempel civilingenjörsyrket är för dem. Om de bara ägnar sig åt traditionella kvinnoyrken förlorar svensk industri en väldigt viktig arbetskraft.

Sverige bygger i väldigt hög utsträckning just på skickliga ingenjörer, och då är det viktigt att unga flickor känner att det yrket är för dem. Jag vet att till exempel både Chalmers och KTH jobbar väldigt mycket med dessa frågor. Inte minst industrin vill ju ha de allra skickligaste och mest begåvade just till ingenjörsyrket, och vi har en brist på ingenjörer i Sverige.

Därför är det viktigt att också unga tjejer tycker att det här är ett yrke för dem.

Rättvis betygssättning

Anf. 77 ANN-CHARLOTTE HAMMAR JOHNSON (M):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Lotta Edholm.

På Skolverkets hemsida står följande: ”Betyget ska spegla den kvalitet som eleven har på sina kunskaper vid tiden för betygssättningen.”

Men när jag möter föräldrar och elever i våra kommunala skolor vittnar de om att Noa, Hugo, Elsa och Alma i betygssamtal får veta att de inte får det betyg som de har arbetat sig till. Motiveringen kan vara att man är rädd för att eleven inte ska hålla betyget. Det kan också handla om att man får det första betyget och så småningom ska jobba sig fram.

Detta är inga kriterier som finns. Vi vet att lärare rör på sig, att elever byter skola, att lärare blir sjuka, att det kommer vikarier som inte ändrar betyg och så vidare.

Min fråga är vad regeringen gör för att säkerställa att elever får rättvisa betyg.

Frågestund

Anf. 78 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Herr talman! Frågan visar hur viktigt det är att göra om det svenska betygssystemet, tänker jag, och vi kommer att ta emot en betygsutredning om några veckor.

Det är viktigt att betygsättning ses som den myndighetsutövning som det faktiskt är och att lärare, skolor och rektor också ser det på det sättet och följer den lagstiftning och det regelverk som finns för betygsättning.

Med det sagt ser jag fram emot att ta emot en utredning som helt och hållet gör om det svenska betygssystemet.

Arbetslöshet och konkurser i byggbranschen

Anf. 79 LAILA NARAGHI (S):

Herr talman! Antalet konkurser steg kraftigt i byggbranschen 2024. Det var över 2 000 byggföretag som gick i konkurs runt om i landet. Det finns nu över 12 000 arbetslösa byggarbetare i Byggnads a-kassa. Vi vet också att det finns många fler arbetslösa byggarbetare utöver dem. Det handlar om flera tusen, och bakom siffrorna finns människor av kött och blod som förlorat sitt arbete och sin inkomst.

Detta slår hårt mot enskilda människor – ekonomiskt, personligt och på många andra plan. Vi vet vad arbetslöshet innebär. Den kringsskär människors frihet och livsmöjligheter, och den påverkar de drabbades barn och familjer.

Hittills har regeringen inte gjort någonting. Kristersson och hans ministrar verkar inte bry sig. Vi socialdemokrater står på byggarbetarnas sida. Det är hög tid för regeringen att inse allvaret i konkursvågen.

Min fråga till statsrådet Carlson är vilka akuta åtgärder regeringen kommer att vidta för att stoppa konkursvågen i byggbranschen och den höga arbetslösheten. Det brådskar!

(Applåder)

Anf. 80 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! Jag tackar Laila Naraghi för frågan, som är väldigt angelägen. Situationen är mycket tuff för dem som har förlorat jobbet, riskerar att förlora jobbet och är varslade, och företag har det väldigt tufft. Det är flera som har gått i konkurs, vilket ledamoten var inne på.

Regeringen vidtar åtgärder bland annat genom att bekämpa inflationen. Den är orsak till precis det ledamoten tar upp. Det handlar om lågkonjunkturen vi fortfarande är i och om att vi har en tid bakom oss med hög inflation, som har drivit upp räntorna. Det har gjort att produktions- och finansieringskostnaderna ökat.

Om man inte bekämpar grundproblemet kan man heller inte lösa den situation som ledamoten tar upp. Problemet har dessutom förvärrats av att det under lång tid har saknats strukturella reformer för att få en bättre fungerande marknad. Det tar regeringen också tag i med full kraft för att öka bostadsbyggandet och för att landet ska komma ur krisen. Vi ser en ljusning nu, men det är fortfarande en mycket tuff situation.

Anf. 81 ANGELIKA BENGTTSSON (SD):

Herr talman! Jakob Forssmed har nyligen uttryckt sin och regeringens oro över barn som väljer att elitsatsa inom idrott.

Vi ser en trend där allt färre elitsatsar. Det innebär att vi i framtiden kommer att ha färre elitidrottare att heja på, om detta inte förändras. Med tanke på att idrott blir alltmer tekniskt krävs att man vågar satsa på elitnivå tidigt för att ha en chans att bli uttagen till internationella mästerskap och konkurrera på samma nivå. Samtidigt har vi en regering som uppmuntrar vidare studier inom exempelvis matematik för begåvade barn.

Varför väljer statsrådet att aktivt motverka ansvarsfulla elitsatsningar inom idrotten?

Anf. 82 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Jag tror att det viktigaste om man ska ha en bra elitverksamhet är ett stort urval och många som håller på länge. Det finns starka forskningsbelägg för just detta. Det var 17 forskare som skrev att man inte ska ägna sig åt tidig toppning och selektering. Men inom vissa idrotter ser vi att man tror sig kunna selektera fram de framtida elitspelarna redan när de är i 7–8-årsåldern. Det finns väldigt lite belägg i forskningen för att det fungerar. Dessutom riskerar det att leda till utslagning av barn som skulle kunna hitta samhörighet, identitet och tillhörighet i idrotten och få chansen att fortsätta länge. Men när deras lag slås sönder tappar de gnistan. Vi riskerar även att tappa framtida elit längs vägen.

Regeringen har sagt till Riksidrottsförbundet att vi vill se hur man arbetar mot tidig toppning och selektering. Elitverksamheten har sin plats, men inte bland 7–8-åringar utan längre upp i åldrarna.

Kommunernas arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck

Anf. 83 MERIT FROST LINDBERG (M):

Herr talman! Min fråga är till jämställdhetsminister Paulina Brandberg.

Hedersvåld och hedersförtryck är bland de absolut grövsta formerna av förtryck. Därför är jag lättad och stolt över att den moderatledda regeringen tydligt har visat att man tar den här frågan på största allvar genom ett flertal lagändringar och också nu genom ett eget delmål.

Samtidigt ser vi att det finns stora brister i kommunernas arbete. Vi har till och med fått ta del av rapporter som visar att det finns personal i förskolan som på grund av egna värderingar i sitt yrke understöder hedersvåld och hedersförtryck.

Min fråga är vad man kan göra för att säkerställa att regeringens tydliga linje att kraftigt motverka och bekämpa hedersvåldet implementeras och efterföljs i alla delar av vårt samhälle, inte minst inom socialtjänst, skola och förskola.

Anf. 84 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L):

Herr talman! Jag delar helt den bild ledamoten målar upp av de brister som finns. Som jag sa i ett tidigare svar kan bristerna bestå i okunskap och ängslighet men också i att personal upprätthåller hedersnormer som gör att

Frågestund

skolan eller förskolan inte blir en zon fri från förtryck för denna utsatta grupp. Så kan vi inte ha det.

Vi växlar upp arbetet på flera fronter, bland annat genom ett nytt jämställdhetspolitiskt delmål om att synliggöra detta förtryck. Det behövs särskilda insatser som biter på just den här problematiken. Den är ju någonting annat än mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Vi behöver synliggöra att vi inte ställer upp på exempelvis att pojkar och flickor inte får leka med varandra på rasten. Det är en del av problematiken.

Vi kommer att fortsätta jobba med de här åtgärderna, inte minst när det gäller skolan.

Frågestunden var härmed avslutad.

§ 4 Bordläggning och beslut om förkortad motionstid

Följande dokument anmälades och bordlades:

Propositioner

2024/25:94 Extra ändringsbudget för 2025 – Stöd till Ukraina

2024/25:97 En ny regel om ränteskillnadsersättning – minskade hinder mot förtidsbetalning av bostadslån

Kammaren biföll regeringens förslag att motionstiden för prop. 2024/25:94 skulle förkortas till sju dagar.

Skrivelse

2024/25:82 Redovisning av verksamheten i Internationella valutafonden, Världsbanksgruppen samt regionala utvecklings- och investeringsbanker 2023 och 2024

Motioner

med anledning av skr. 2024/25:78 Riksrevisionens rapport om bostadsbidragets måluppfyllelse

2024/25:3315 av Isabell Mixter m.fl. (V)

2024/25:3318 av Märta Stenevi m.fl. (MP)

§ 5 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 29 januari

2024/25:367 Jaktmöjligheter i naturreservat

av Marie Olsson (S)

till statsrådet Romina Pourmokhtari (L)

2024/25:368 Regeringens plan för fler poliser i Stockholm

av *Mattias Vepsä* (S)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2024/25:369 Statsministerns ansvar för rekrytering av nationell säkerhetsrådgivare

av *Patrik Björck* (S)

till statsminister Ulf Kristersson (M)

2024/25:370 Våld mot djur som en del av mäns våld mot kvinnor

av *Gustaf Lantz* (S)

till statsrådet Paulina Brandberg (L)

2024/25:371 Polisens roll i totalförsvaret

av *Katja Nyberg* (SD)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

Prot. 2024/25:65

30 januari

§ 6 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 29 januari

2024/25:728 Försäkringskassans användning av AI

av *Isabell Mixter* (V)

till statsrådet Anna Tenje (M)

2024/25:729 Tonnageskatt

av *Gunilla Carlsson* (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2024/25:730 Produktionsincitament för film och tv

av *Mats Berglund* (MP)

till kulturminister Parisa Liljestrand (M)

2024/25:731 Nyinplantering av det främmande trädslaget contortatall

av *Rebecka Le Moine* (MP)

till statsrådet Romina Pourmokhtari (L)

2024/25:732 Regleringen av nikotinpolitiken

av *Per-Arne Håkansson* (S)

till socialminister Jakob Forssmed (KD)

2024/25:733 Titeln generalläkare

av *Hanna Gunnarsson* (V)

till försvarsminister Pål Jonson (M)

2024/25:734 Handläggningstider hos Jordbruksverket för utbetalning

av Leaderstöd

av *Mikael Larsson* (C)

till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2024/25:735 Skadeskjutning

av *Rebecka Le Moine* (MP)

till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

§ 7 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 29 januari

2024/25:688 Gränsöverskridande polissamarbete mellan Sverige och Norge

av *Lars Mejern Larsson* (S)
till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2024/25:691 Satsningar på svenska innovationer inom försvarsindustrin

av *Markus Wiechel* (SD)
till försvarsminister Pål Jonson (M)

2024/25:689 Personliga ombud

av *Anna Vikström* (S)
till socialminister Jakob Forssmed (KD)

2024/25:690 Värdesäkring av livräntor

av *Ingela Nylund Watz* (S)
till statsrådet Erik Slottnér (KD)

2024/25:692 Tolkkostnader för besök hos statliga, regionala och kommunala museer enligt museilagen

av *Mats Berglund* (MP)
till kulturminister Parisa Liljestrånd (M)

2024/25:693 Finansiering av EU:s yttre gräns

av *Björn Söder* (SD)
till utrikesminister Maria Malmer Stenergård (M)

2024/25:694 Sänkningen av anslaget till produktionsincitament

av *Lars Mejern Larsson* (S)
till kulturminister Parisa Liljestrånd (M)

2024/25:695 Arbetsrelaterade dödsolyckor inom de gröna näringarna

av *Sofia Skönnbrink* (S)
till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2024/25:696 Förbud mot pälsdjursfarmning

av *Kajsa Fredholm* (V)
till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2024/25:697 Kooperationens år 2025

av *Monica Haider* (S)
till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2024/25:703 Utjämningsystemet

av *Eva Lindh* (S)
till statsrådet Erik Slottnér (KD)

2024/25:702 Tidsplan för förenklingar och effektiviseringar av dispenstransporter

av *Carina Ödebrink* (S)
till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2024/25:698 Reglering av bullernivåer

av *Erik Ezeli* (S)

till försvarsminister Pål Jonson (M)

2024/25:699 Ungdomskriminalitetsnämnder

av *Teresa Carvalho* (S)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2024/25:700 Politisk markering mot valet i Belarus

av *Björn Söder* (SD)

till utrikesminister Maria Malmer Stenergård (M)

2024/25:704 Situationen inom yrkestrafiken i väntan på utredningen om genomförande av plattformsdirektivet

av *Malin Östh* (V)

till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2024/25:713 Politisk rättegång mot Republiken Artsachs premiärminister

av *Björn Söder* (SD)

till utrikesminister Maria Malmer Stenergård (M)

2024/25:705 Regeringens arbete för att få Dawit Isaak frisläppt

av *Rasmus Ling* (MP)

till utrikesminister Maria Malmer Stenergård (M)

2024/25:706 Tidsbegränsade bygglov för uteserveringar

av *Mattias Jonsson* (S)

till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2024/25:710 Översyn av PDCA-avtalet mellan EU och Kuba

av *Björn Söder* (SD)

till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:708 Utvisning av våldtäktsmän

av *Richard Jomshof* (SD)

till statsrådet Johan Forssell (M)

2024/25:714 Vägran att skaka hand med kvinnor

av *Richard Jomshof* (SD)

till statsrådet Paulina Brandberg (L)

2024/25:715 EU-regler för elstöd

av *Erik Hellsborn* (SD)

till statsrådet Jessica Rosencrantz (M)

2024/25:712 Statsministerns förtroende för den säkerhetspolitiska rådgivaren

av *Rasmus Ling* (MP)

till statsminister Ulf Kristersson (M)

2024/25:709 Grönare lägenhetsbestånd

av *Martina Johansson* (C)

till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2024/25:711 Översyn av EU:s ålförordning

av *Emma Nohrén* (MP)

till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

Prot. 2024/25:65

30 januari

Avtackning

Anf. 85 TALMANNEN:

Mitt meddelande rör kammarsekreterare Annalena Hanell, chef för kammarkansliet, som går i pension i morgon efter att ha ägnat hela sitt yrkesliv åt riksdagen. Hon började här 1980 efter studier vid Stockholms universitet. Hon har alltså arbetat med åtta av de nio talmän som funnits under enkammartiden.

Annalena Hanell blev 2006 chef för enheten kammarkansliet. Det är den tjänstemannaorganisation som stöder verksamheten i kammaren. Den inrättades då, så hon är den första och hittills enda chefen för denna enhet. Jag vill framföra mitt och riksdagens varma tack för ett helt yrkesliv i riksdagens tjänst.

(Applåder)

§ 8 Kammaren åtskildes kl. 15.18.

Sammanträdet leddes
av förste vice talmannen från dess början till ajourneringen kl. 12.26 och
av talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL

/Olof Pilo

§ 1 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	1
§ 2 Svar på interpellation 2024/25:344 om god välfärd i hela landet.....	2
Anf. 1 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD).....	2
Anf. 2 EVA LINDH (S)	3
Anf. 3 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD).....	4
Anf. 4 EVA LINDH (S)	5
Anf. 5 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD).....	6
Anf. 6 EVA LINDH (S)	7
Anf. 7 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD).....	7
Ajournering.....	8
Återupptaget sammanträde.....	8
§ 3 Frågestund.....	8
Anf. 8 TALMANNEN.....	8
<i>Regleringar av skolan.....</i>	<i>8</i>
Anf. 9 ÅSA WESTLUND (S)	8
Anf. 10 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	9
Anf. 11 ÅSA WESTLUND (S)	9
Anf. 12 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	9
<i>Migrationsverket och våldet i skolan.....</i>	<i>9</i>
Anf. 13 PATRICK RESLOW (SD).....	9
Anf. 14 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	10
Anf. 15 PATRICK RESLOW (SD).....	10
Anf. 16 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	10
<i>Svenska skolföretags donationer till republikanska politiker</i>	<i>10</i>
Anf. 17 DANIEL RIAZAT (V).....	10
Anf. 18 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	11
Anf. 19 DANIEL RIAZAT (V).....	11
Anf. 20 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	11
<i>Fler behöriga lärare.....</i>	<i>11</i>
Anf. 21 NIELS PAARUP-PETERSEN (C).....	11
Anf. 22 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	12
Anf. 23 NIELS PAARUP-PETERSEN (C).....	12
Anf. 24 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	12
<i>Mindre grupper och fler lärare i förskolan</i>	<i>12</i>
Anf. 25 CAMILLA HANSÉN (MP)	12
Anf. 26 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	13
Anf. 27 CAMILLA HANSÉN (MP)	13
Anf. 28 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	13
<i>Slöjförbud i skola och förskola</i>	<i>13</i>
Anf. 29 ALEXANDRA ANSTRELL (M).....	13
Anf. 30 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L)	14
Anf. 31 ALEXANDRA ANSTRELL (M).....	14
Anf. 32 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L).....	14
<i>Utslagningen i skolan</i>	<i>14</i>
Anf. 33 MATHIAS BENGTTSSON (KD).....	14
Anf. 34 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	15

Anf. 35 MATHIAS BENGTSSON (KD).....	15
Anf. 36 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	15
<i>Samordning av den nordiska infrastrukturplaneringen.....</i>	<i>15</i>
Anf. 37 HELENA GELLERMAN (L)	15
Anf. 38 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD)	16
Anf. 39 HELENA GELLERMAN (L)	16
Anf. 40 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD)	16
<i>Tandvård för våldsutsatta.....</i>	<i>16</i>
Anf. 41 ANNA VIKSTRÖM (S)	16
Anf. 42 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	17
<i>Alternativ till antidepressiva läkemedel</i>	<i>17</i>
Anf. 43 CARITA BOULWÉN (SD)	17
Anf. 44 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	17
<i>Ökat flygande</i>	<i>18</i>
Anf. 45 MALIN ÖSTH (V).....	18
Anf. 46 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD)	18
<i>Jämställdhetsintegrering i regleringsbrev.....</i>	<i>18</i>
Anf. 47 HELENA VILHELMSSON (C)	18
Anf. 48 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L).....	19
<i>Hbtqi-handlingsplanen.....</i>	<i>19</i>
Anf. 49 ULRIKA WESTERLUND (MP)	19
Anf. 50 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L).....	20
<i>Införandet av fritidskortet.....</i>	<i>20</i>
Anf. 51 THOMAS RAGNARSSON (M).....	20
Anf. 52 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	20
<i>Kraven för tillstånd för småskalig gårdsförsäljning.....</i>	<i>21</i>
Anf. 53 CECILIA ENGSTRÖM (KD).....	21
Anf. 54 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	21
<i>Den framtida bristen på behöriga lärare</i>	<i>21</i>
Anf. 55 NIKLAS SIGVARDSSON (S)	21
Anf. 56 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	22
<i>Osund konkurrens på taximarknaden.....</i>	<i>22</i>
Anf. 57 THOMAS MORELL (SD).....	22
Anf. 58 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD)	22
<i>Flygtrafiken till Gotland.....</i>	<i>23</i>
Anf. 59 ANNA LASSES (C)	23
Anf. 60 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD)	23
<i>Skattemedel till Bromma flygplats.....</i>	<i>24</i>
Anf. 61 JACOB RISBERG (MP).....	24
Anf. 62 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD)	24
<i>Beredskapen i transportsektorn.....</i>	<i>24</i>
Anf. 63 CAROLINE HÖGSTRÖM (M).....	24
Anf. 64 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD)	25
<i>Idéburna friskolor.....</i>	<i>25</i>
Anf. 65 MAGNUS JACOBSSON (KD)	25
Anf. 66 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	26
<i>Hot och våld på jobbet</i>	<i>26</i>
Anf. 67 JOHANNA HARALDSSON (S)	26
Anf. 68 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L).....	26
<i>Könsstämpning på privata kliniker.....</i>	<i>27</i>

Anf. 69 SARA GILLE (SD).....	27	Prot. 2024/25:65
Anf. 70 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L).....	27	30 januari
<i>Kortare ledtider i byggsektorn</i>	27	
Anf. 71 ADAM REUTERSKIÖLD (M)	27	
Anf. 72 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD)	28	
<i>Regeringens prioriteringar i utbyggnaden av järnvägen</i>	28	
Anf. 73 CARINA ÖDEBRINK (S).....	28	
Anf. 74 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD)	28	
<i>Meritokrati på lärosäten</i>	29	
Anf. 75 ROBERT STENKVIST (SD).....	29	
Anf. 76 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	29	
<i>Rättvis betygsättning</i>	29	
Anf. 77 ANN-CHARLOTTE HAMMAR JOHANSSON (M)	29	
Anf. 78 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L).....	30	
<i>Arbetslöshet och konkurser i byggbranschen</i>	30	
Anf. 79 LAILA NARAGHI (S).....	30	
Anf. 80 Statsrådet ANDREAS CARLSON (KD)	30	
<i>Elitsatsande barn i idrotten</i>	31	
Anf. 81 ANGELIKA BENGTSSON (SD).....	31	
Anf. 82 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD).....	31	
<i>Kommunernas arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck</i>	31	
Anf. 83 MERIT FROST LINDBERG (M).....	31	
Anf. 84 Statsrådet PAULINA BRANDBERG (L).....	31	
§ 4 Bordläggning och beslut om förkortad motionstid	32	
§ 5 Anmälan om interpellationer	32	
§ 6 Anmälan om frågor för skriftliga svar	33	
§ 7 Anmälan om skriftliga svar på frågor	34	
Avtackning	36	
Anf. 85 TALMANNEN.....	36	
§ 8 Kammaren åtskildes kl. 15.18	36	